

'48 közép-európai jelentősége

Létrehozás: 03/14/2013 - 15:00

Szerző: Melano

Az 1848 forradalmak és felkelések összefoglaló minősítéssel a „népek tavaszaként” kerültek be az egyetemes történeti emlékezetbe. Mi, az alábbiakban „közép-európai” szemüvegen keresztül vizsgáljuk meg röviden '48 jelentőségét.

Számunkra a március 15-i pesti forradalom, majd az azt követő szabadságharc történelmünk – bukásával együtt is – egyik legkiemelkedőbb pillanata. Sokan sokféle szempontból vizsgálták és elemezték az 1848-as esztendőt: leggyakoribb – a rendszerváltozás óta aktualizáló és „átpolitizált” – értelmezési kerete nemzeti szempontú, de helyezték még a polgárosodás folyamatába vagy nemzetközi (európai) kontextusba is!

A nemzeti szempontú értékelés természetesen pozitív folyamatként értékeli 1848-at, hangsúlyozza a március 15-én, Pesten a jurátus értelmiség és kispolgárság által elindított polgári forradalom politikai vívmányait (áprilisi törvények), pár hónap múlva bekövetkezett társadalmi „kibontakozását” (az arisztokrata miniszterektől a jobbágyszármazású nemzetőrökig terjedő társadalmi bázis), a későbbi honvéd- majd szabadságharc katonai sikereit. A történészek ugyanakkor hozzáteszik, hogy az ekkor pregnánssá váló, a magyar politikai elit által érvényesített „egy politikai nemzet” koncepció hozzájárult – persze, más történeti folyamatok mellett – a történeti Magyarország későbbi felbomlásához, ugyanis a magyar függetlenségi küzdelem mintául szolgált a magyarországi nemzetiségek elszakadási törekvései számára. Az országban élő népekkel fegyveres konfliktusokba került a magyarság: Jelačić horvát bán agressziója, a – Belgrádból támogatott - vajdasági szerb szabadcsapatok és a román „felkelők” támadásai és véres cselekményei rontották a békés együttélés esélyeit.

Nem vitatva a fenti gondolatmenet történeti igazságtartalmát, hozzá kell tenni, hogy '48 jó példa a térség népeinek szolidaritására is: a szlovákságot nem sikerült tömegesen mozgósítani a magyar forradalom ellen, a honvédségben számos német és horvát származású tisztet találunk, a lengyelek pedig újfent példáját adták a magyar-lengyel barátságnak, a magyar fegyveres erők jelentős bázisát adva. A lengyel „segítség” kapcsán elsősorban Bem tábornok erdélyi hadjáratait szokás kiemelni, pedig a honvédségbe belépő tisztek és a halálfejes légiók szerepét sem lehet figyelmen kívül hagyni!

A nemzetiségekkel való konfliktusok rendezésére is volt halvány esély: a szabadságharc utolsó hónapjaiban Kossuth Lajos és Nicolae Bălcescu között a magyar-román megbékélésről folytak tárgyalások, illetve júliusban a szegedi országgyűlés megszavazta az 1849-ik évi VIII. törvénycikket, a nemzetiségi kérdés rendezésének szándékával. Sajnos a cári haderő beavatkozása e folyamatok végére is pontot tett.

Tags:

[1848](#) ^[1]

Visegrádiak:

[Magyarország](#) [2]

Forrás webcím: https://www.melano.hu/48_kozep_europai_jelentosege

Hivatkozások

[1] <https://www.melano.hu/tags/1848>

[2] <https://www.melano.hu/visegradiak/magyarorszag>